

Advies van de sectorraad Kunsten en Erfgoed

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ter uitvoering van het Cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008, voor wat betreft de subsidiëring van landelijke cultureel-erfgoedorganisaties en cultureel-erfgoedprojecten, de cultureel-erfgoedconvenants en de advisering

Dit advies wordt schriftelijk afgehandeld na een bespreking in de vergadering van de sectorraad Kunsten en Erfgoed van 6 juni 2008.

ADVIES

De sectorraad Kunsten en Erfgoed adviseert positief over de krachtlijnen van het uitvoeringsbesluit. De procedures worden erin gespecificeerd, de beoordelingscommissies worden benoemd en krijgen nadere specificaties, er komt een voorschottenregeling analoog met deze in het Kunstendecreet en de aanvullende subsidies van tewerkstelling worden herverdeeld.

Dit alles stemt de sectorraad tevreden. Toch wil hij ook enkele bezorgdheden formuleren.

De grootste zorg van de sectorraad situeert zich rond de termijnen van de indiendata van dossiers en de beslissingsmomenten. In dit advies wordt hier dieper op ingegaan. Daarnaast vestigt de sectorraad de aandacht op enkele andere mogelijke problemen.

1. Indienen van dossiers en afsluiten van beheersovereenkomst of convenant: wederkerend probleem van krappe timing

1.1 Steunpunt

- Artikel 3 stelt dat de administratie drie maanden voor de indiendatum de wijze bepaalt waarop het aanvraagdossier voor een werkingssubsidie voor een steunpunt moet ingediend worden. De administratie kan ook een model opleggen.

De sectorraad vreest dat, indien de twee alinea's van artikel 3 op deze manier samen worden gelezen, de timing voor het opstellen van een aanvraagdossier conform de richtlijnen te kort is.

Aan de sectorraad werd meegedeeld dat het 'model' in dit geval niet begrepen moet worden zoals het *format* dat bij het Kunstendecreet zal ontwikkeld worden voor het indienen van een aanvraag. Eerder gaat het over het aantal exemplaren waarin het dossier moet geleverd worden, en of er een aangetekend schrijven verwacht wordt. De sectorraad kan deze redenering volgen, maar vindt haar niet terug in de tekst van het uitvoeringsbesluit.

Besluit:

Indien het bij de formaliteit van de wijze van indiening blijft, wordt de frase 'op welke wijze' beter vervangen door 'in hoeveel exemplaren en op welke drager'. Echter, indien men het 2^e en 3^e lid van art. 3 aan elkaar wil verbinden, analoog met het Kunstendecreet, dan moet dat geëxpliciteerd worden en adviseert de sectorraad hierbij om de termijn op te trekken tot vier maanden.

- De beheersovereenkomst die moet worden afgesloten tussen de Vlaamse regering en het steunpunt, wordt volgens het uitvoeringsbesluit uiterlijk op 31 december gesloten. In de praktijk betekent dit dat het steunpunt ongeveer twee maanden tijd heeft om de beheersovereenkomst te onderhandelen en te laten goedkeuren door zijn Raad van Bestuur.
Bij grote veranderingen ten opzichte van het oorspronkelijke beleidsplan is dit heel kort qua timing.

1.2 Werkingsubsidies voor organisaties en publicaties

- De hele procedure is hier twee maanden korter, met inbegrip van het advies van de beoordelingscommissies en het opstellen van een geïntegreerd advies. Deze data sluiten aan bij de huidige beleidsperiodes.
De sectorraad begrijpt dat het verschil in beleidsperiodes historisch gegroeid is doorheen de verschillende decreten. Toch vraagt hij ook hier aandacht voor de krappe timing.
- Wat betreft de beheersovereenkomsten zouden er zich voor de stedelijke of provinciale overheden, die een organisatie beheren die werkingssubsidies aanvraag, problemen kunnen stellen in verband met de timing. Het is bijna onmogelijk om op twee of tweeënhalve maand tijd een beheersovereenkomst te onderhandelen en te laten goedkeuren door het schepencollege of de bestendige deputatie.
Dit neemt volgens de sectorraad meer tijd in beslag.

1.3 Lokaal en provinciaal cultureel-erfgoedbeleid

- Een erfgoedconvenant met een intergemeentelijk samenwerkingsverband (IGS) wordt steeds gesloten met een IGS met rechtspersoonlijkheid. Dat betekent dat de dossiers die dit IGS indient en het convenant worden goedgekeurd door de Raad van Bestuur en niet door elke individuele gemeenteraad.

Toch vindt de sectorraad dat de termijn te kort is: op drie maanden tijd moet het beleidsplan in de juiste vorm gegoten worden en goedgekeurd worden.

- Voor het onderhandelen van een cultureel-erfgoedconvenant is er dezelfde krappe timing te bemerken van twee tot tweeënhalve maand, analoog met het afsluiten van een beheersovereenkomst.

1.4 Projecten

De sectorraad Kunsten en Erfgoed is verheugd dat voor projecten wel 4 maanden op voorhand de wijze van indiening vastligt.

2. Beslissingsmomenten: wekkerend probleem van lange wachttijden

2.1 Steunpunt

- Artikel 4 § 2 van het uitvoeringsbesluit voorziet dat de administratie zijn advies voorlegt aan de minister uiterlijk op 1 juli. Deze timing is volgens de sectorraad zeer ruim, aangezien er enkel over een advies van de administratie wordt gesproken.
- Art 4 §3 van het uitvoeringsbesluit stelt dat de beslissing uiterlijk op 1 oktober valt. Hierdoor is de volledige periode tussen indiening en beslissing acht maanden. Dit lijkt de sectorraad te veel.

2.2 Projecten

- Omdat de indiendatum voor projecten die starten in de eerste helft van het jaar op 15 januari valt, weet men pas na de start van het project of de middelen zijn toegekend. Door de ingewikkelde uitbetalingprocedure en de verschillende controlemechanismen moet een organisatie na de beslissing gemiddeld nog drie maanden wachten voor het geld effectief op de rekening komt. Dit wil zeggen dat men voor een project in de eerste jaarhelft de middelen pas half april zal ontvangen.
- Voor projecten die starten in de tweede jaarhelft en waarvan de indiendatum 1 maart is, beslist de minister uiterlijk 1 juli. Dit houdt in dat het uiteindelijke ondertekende subsidiebesluit (opgemaakt op basis van de effectieve beslissing) niet vóór het zomerreces kan geleverd worden. Pas na het zomerreces kan dit besluit dan getekend worden en zo lang moet men ook wachten om de uitbetalingprocedure op te starten. Organisaties die op 1 maart een aanvraag indienden voor een project dat van start gaat in de tweede jaarhelft, zullen dus waarschijnlijk het geld pas begin november op hun rekening ontvangen. Door de timing van de beslissing moeten zij nog een maand langer op hun centen wachten en zit er tussen aanvraag en storting niet zeven maar acht maanden tijd.

Besluit:

De sectorraad betreurt dat er voor de uitbetaling bij sommige organisaties problemen rijzen door de procedure van principiële goedkeuring, definitieve goedkeuring en uitbetaling.

Besluit voor punten 1 en 2

De sectorraad beseft dat de data zoals die in het uitvoeringsbesluit bepaald worden, al vastliggen in het decreet. Hij beseft ook terdege dat er moeilijk een alternatief te bedenken is dat onweerlegbaar beter is dan de termijnen die nu voorliggen. Men heeft het gevoel dat dit 'de minst slechte oplossing' is.

Daarom vraagt de sectorraad Kunsten en Erfgoed dat men de data voortdurend en van dichtbij blijft monitoren. Indien bij een decreetwijziging blijkt dat de voorgestelde data in de praktijk niet werkbaar zijn, dan kan de administratie op dat moment een gefundeerd advies voor wijziging voorleggen met een duidelijke en steekhoudende argumentatie.

3. Samenstelling van de beoordelingscommissies

Het reduceren van het aantal beoordelingscommissies naar vier kan volgens de sectorraad zowel positief als negatief zijn.

De sectorraad is enerzijds bezorgd over het feit dat er een grote veelheid aan dossiers zal moeten geadviseerd worden door een beperkt aantal mensen. Bovendien zijn er meer en meer hybride collecties en organisaties. Zitten er in de beoordelingscommissies wel voldoende leden uit de verschillende subsectoren om een degelijk advies uit te brengen?

Anderzijds kan het juist beter zijn om met een maximum van 16 personen regelmatig samen te komen en te adviseren. Zo is een vergadering beter te organiseren en leer je elkaar en de organisaties waarover geadviseerd moet worden, beter kennen.

Besluit

De sectorraad Kunsten en Erfgoed vraagt blijvende aandacht voor de samenstelling van de beoordelingscommissies, in het bijzonder de commissies Cultureel-erfgoedprojecten en Collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties. Voor elke subsector moet er een lid aanwezig zijn. Daarnaast hebben alle leden de taak om zich in dossiers die niet tot hun subsector behoren in te werken en er mee over na te denken.

Verder vraagt de sectorraad naar analogie met het uitvoeringsbesluit bij het Kunstendecreet dat ook in dit uitvoeringsbesluit wordt ingeschreven dat de administratie betrokken wordt bij de invulling van de beoordelingscommissies. De formele betrokkenheid van de expertise en ervaring van de administratie kan een evenwichtige samenstelling alleen maar ten goede komen.

4. Algemene bepalingen

- Art. 31, 2° en 3° zijn tamelijk beperkend en hebben vaak te maken met specifieke projectwerkingen. Zoals het nu geformuleerd staat is het onduidelijk en worden er mogelijkheden afgesneden, vb. voor erfgoedcellen die bezig zijn met informatica-installaties, software voor projecten, ontsluiting via digitale media.

Besluit: *Hier staat beter 'bureautica' in plaats van 'informaticaondersteuning'.*

- Art. 37 § 3 is in strijd met artikel 101 van het Cultureel-erfgoeddecreet, derde lid, waar wordt gesteld dat de Vlaamse Regering uiterlijk op 1 juli moet beslissen. De termijn van 1 juli is ook noodzakelijk om opzegtermijnen en alle arbeidsrechterlijke verplichtingen te kunnen nakomen.

Brussel, 12 juni 2008

Namens de sectorraad Kunsten en Erfgoed,

Hanne Schuermans,
Secretaris

Johan Thielemans,
Voorzitter